

Divadlo, anebo principy? Proč malá skupinka republikánů odmítá v čele sněmovny McCarthyho?

- CZ24 News | 6. ledna 2023

USA: Republikánská většina nové Sněmovny reprezentantů nezvolila předsedu dolní komory ani během druhého dne zasedání, i přes to, že předpokládaného předsedu Kevina McCarthyho podpořil Donald Trump. Proč je skupinka dvaceti republikánů tak neústupná a jakými úhly pohledu se na zatím patovou situaci dívají američtí politici či odpůrci USA?

K lepšímu pochopení současné situace nejdříve trochu odbočme. Během předvolebních kampaní pro americké volby 2022 republikáni slibovali voličům mnohé, od vyšetřování politické zaujatosti federálních úřadů jako FBI, přes vyšetřování Huntera Bidena až po zvrácení Bidenovy výdajové politiky či otevřených hranic. ...a někteří kandidovali do Kongresu i proto, aby něco udělali s prorůstající byrokracií Washingtonu.

Průzkumy ukazovaly na „červenou tsunami“, tedy na stále rostoucí preference republikánů, a mnozí predikovali, že strana získá většinu v obou komorách Kongresu a bude tak moci dostát svým slibům.

V samotných volbách ale republikáni získali pouze těsnou většinu ve Sněmovně reprezentantů (SR) – 222 křesel ze 435. Za situace, že jedna strana má většinu pouze v jedné komoře, žádné zásadní legislativní změny bez pomoci druhé strany nedokáže. Co ale v takové situaci lze udělat, je např. vyšetřování na úrovni výborů dané komory, jejich výstup může mít dopad – minimálně na veřejné mínění (a příští volby).

Dlouhodobým republikánským sněmovním lídrem byl Kevin McCarthy reprezentující Kalifornii. A tak se přirozeně předpokládalo, že by se měl stát i předsedou dolní komory. Na tom se shodli téměř všichni jeho kolegové, včetně stranických špiček. Podpořil jej dokonce i Donald Trump, který je dlouholetým „bojovníkem“ proti tzv. washingtonské „bažině“.

Ke zvolení předsedou potřebuje McCarthy alespoň 118 hlasů, takže kdyby „rebelovali“ pouze 4 republikáni, ještě by měl možnost. Nicméně, opozice vůči němu se začala „oficiálně“ formovat už [počátkem prosince 2022](#), kdy se k nominaci na předsedu sněmovny přihlásil Andy Biggs.

„Kandiduji na předsedu SR, abych zlomil establishment,“ [napsal](#) Biggs a dodal: „Kevin McCarthy byl utvořen, posunut nahoru a udržován establishmentem.“

Kolem Biggse se postupně utvořila menší skupinka, která chce, aby se věci ve Washingtonu změnily od základu. A McCarthy dle jejich názoru takovou změnu nedokáže uskutečnit.

Navíc, [podle Dereka Harveyho](#), plukovníka americké armády ve výslužbě, který se pohyboval ve zpravodajském prostředí, včetně členství v *Národní bezpečnostní radě* vlády Donalda Trumpa či jako poradce dlouholetého člena sněmovního zpravodajského výboru republikána Nunese, hraje v odporu vůči McCarthymu další faktor. A sice, že skupina jeho oponentů nevěří tomu, že McCarthy dá výborům dostatečné pravomoci k vyšetřování, předvolávání svědků a získávání důkazů, a tedy vyšetřovací úsilí výborů by se pak neslo spíše v symbolické rovině bez většího dopadu či odhalení.

„Přišel jsem do rozbitého a nefunkčního Kongresu, abych ho změnil. Posunutí dlouholetého pořadí

o jeden stupínek s tím nic neudělá. Mnozí to nechtějí změnit. Kevin McCarthy není tím správným kandidátem na předsedu Sněmovny. Udržuje washingtonský *status quo*, který z tohoto orgánu činí jednu z nejneúspěšnějších a nejneoblíbenějších institucí v zemi. Tady nejde o osobnost nebo o to, kdo si funkci ‚zasloužil‘, ale o službu americkému lidu. Nebudu podporovat *status quo*,“ sdělil ještě před prvním úterním hlasováním jeden z odpůrců McCarthyho republikán Dan Bishop.

„Jsem pevně odhodlán změnit *status quo* bez ohledu na to, kolik hlasovacích kol to bude vyžadovat. Kdyby McCarthy bojoval za porážku neúspěšné a toxické politiky Bidenovy administrativy téměř tak tvrdě jako za sebe, byl by nyní předsedou Sněmovny reprezentantů,“ napsal během 2. kola hlasování Scott Perry.

Možnosti a ohlasy

Neoblomnost skupiny 19, resp. 20 republikánů nezlomila ani [druhá výzva Donalda Trumpa](#) k podpoře McCarthyho před druhým dnem zasedání komory. Čtvrté, páté a ani šesté kolo hlasování nepřineslo žádný výsledek.

Někteří začali spekulovat i o tom, o čem se mluvilo už v prosinci – že by několik demokratů podpořilo McCarthyho, což by samozřejmě nebylo „zdarma“.

Republikánský „disent“ navrhl v uplynulých kolech na předsedu kromě Biggse i Jima Jordana a Byrona Donaldse – to se ale nesetkalo s ohlasem většiny.

Prezident Biden se k situaci [vyjádřil](#) ve smyslu, že to nevypadá dobře v očích zahraničí.

McCarthyho příznivci se na „rebelující“ kolegy snažili zatlačit ideově. Například po druhém neúspěšném dni uspořádala [tiskovou konferenci](#) skupina republikánů – vojenských veteránů – kteří na úvod přečetli reakce zneprátených států jako Severní Korea, Čína či Kuba, v nichž se komunistické státy směly západní demokracii a zároveň *mazaly máslem svůj chleba*. Poté každý z přítomných apeloval na jednotu, aby mohli sloužit lidu i v Kongresu a co nejdříve začít řešit problémy, které „natropila Bidenova administrativa“.

„Začít řešit problémy, plnit vůli lidu, neztrácet čas, 10% menšina nemůže brzdit 90% většinu“ – to všechno jsou argumenty, které často zaznívají. Ale... je vlastně kam spěchat? Můžou republikáni s těsnou většinou pouze v jedné komoře opravdu dosáhnout změn? Tedy aniž by dělali výrazné kompromisy, které v podstatě nic nezmění? A není tvrdohlavý postoj skupinky republikánů součástí svobody a demokracie; hlasem (a v tomto případě i pákou), který se snaží vyvolat skutečnou debatu namísto následování „davů“? A může věci reálně změnit jakýkoliv jiný kandidát republikánů?

Takže možná se spíše nabízí otázka – není lepší *vrabec v hrsti* (jako např. v podobě pořádného vyšetřování výborů, o kterém mluvil Derek Harvey) než *holub na střeše* (McCarthy v čele sněmovny)?

AUTOR: JURAJ SKOVAJSA

[ZDROJ](#)